

Jaarverslag Milieu & VTH 2024

BLOEI

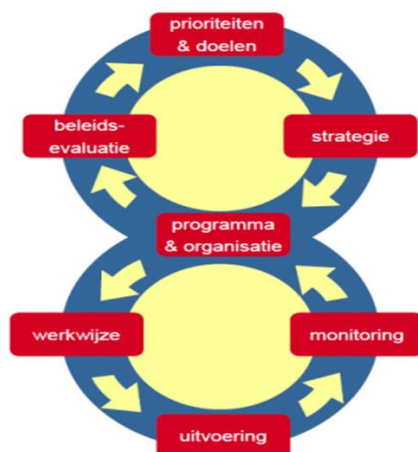
VEILIGHEID

LEEFBAARHEID

Verslag Uitvoeringsprogramma Milieu en Bouwen 2024

Aanleiding

Voor u ligt het verslag over de periode 1 januari 2024 tot 1 januari 2025 over het Uitvoeringsprogramma 2024 op het gebied van Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH). Beleidsplan, uitvoeringsprogramma en jaarverslag maken deel uit van de zogenaamde 'Big 8' die voor vergunningverlening, toezicht en handhaving landelijk is geformuleerd en volgens welke gemeenten in Nederland programmatisch vormgeven aan de uitvoering van VTH.

In de programmatische aanpak wordt het vaststellen van beleid en de uitvoering daarvan opgevolgd door evaluatie en bijsturing en vormt daardoor een cyclisch proces. De beleidsnota biedt het strategisch kader en de uitgangspunten voor de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's. In de jaarverslagen wordt teruggeblikt en wordt de planning en programmering van activiteiten, capaciteit en middelen vergeleken met hetgeen is gerealiseerd. De documenten worden door het college vastgesteld en ter informatie aan de gemeenteraad gestuurd.

De gemeente Kerkrade beschikt over handhavingsbeleid voor bouw- en ruimtelijke regelgeving en een handhavingsuitvoeringsprogramma voor milieu en bouwen. Gemeenten hebben de zorgplicht om de kwaliteit van de VTH taken te verankeren en dienen de basistaken milieu, bodem en asbest bij de Omgevingsdienst Zuid-Limburg (OD-ZL) te beleggen. Toezicht, handhaving en andere milieutaken zijn vastgelegd in een Uitvoeringsprogramma waarvan de uitgangspunten gebaseerd zijn op een risicoanalyse die beschreven is in voorgenoemd beleidskader. Voor inrichtingen die vallen onder het "Basistakenpakket OD-ZL" is de taak "toezicht en handhaving Milieu" belegd bij de OD-ZL, waarbij de gemeente bepaalt welke inrichtingen gecontroleerd dienen te worden door de OD-ZL.

Aan de hand van de probleemanalyse en prioriteitenstelling worden voor VTH jaarlijks handhavingsprogramma's opgesteld, die realistisch moeten zijn in relatie tot beschikbare uren en capaciteit. Uitgangspunt is dat de beschikbare capaciteit zo verstandig mogelijk moet worden ingezet, zodat overtredingen op de meest essentiële zaken worden voorkomen dan wel aangepakt. Handhaven is dus keuzes maken. De niet-basistaken worden uitgevoerd door de gemeente Kerkrade.

Het monitoren en rapporteren van VTH-resultaten uit de jaarprogramma's vormt een belangrijk onderdeel van de bovenstaande beleidscyclus. Het college dient op basis van de evaluatie en rapportage VTH een jaarverslag uit te brengen over handhaving van de fysieke leefomgeving, dat zij tevens ter kennisname aanbieden aan de gemeenteraad.

Dit jaarverslag geeft het beeld weer van hoe uitvoering is gegeven aan de handhaving van de fysieke leefomgeving en wat de belangrijkste uitkomsten daarvan zijn. De uitvoering van de VTH-taken is in 2024 uitgevoerd conform het door het college vastgestelde Uitvoeringsprogramma Milieu en Bouwen 2024.

In aansluiting op het Uitvoeringsprogramma 2024 Milieu en Bouwen heeft dit verslag betrekking op de VTH-taken in het kader van de Omgevingswet. Het Jaarverslag 2024 is toegespitst op VTH-taken. De VTH-taak op het vlak van milieu wordt voor de gemeente deels uitgevoerd door de OD-ZL. De OD-ZL heeft een eigen jaarrapportage Kerkrade 2024 opgesteld waarin wordt gerapporteerd over de activiteiten van de OD-ZL in haar deel van de provincie Limburg (bijgevoegd).

Uitvoeringsprogramma 2024

In het Uitvoeringsprogramma 2024 (*UP 2024*) heeft het college op het gebied van Milieu, Ruimtelijke Ordening en Bouwen een programmering opgezet. Tevens zijn concrete doelen gesteld zoals onderstaand opgenomen.

De volgende doelen zijn voor het jaar 2024 benoemd:

Bouw

1. (*integrale*) uitvoering handhavingsprogramma (*Milieu, BWT, RO, brandpreventie*)
2. afhandeling vergunningsaanvragen Omgevingswet
3. afhandeling klachten bouwregelgeving
4. afhandeling klantcontacten (*info bouwrecht, omgevingsplan*)

Milieu

5. afhandeling klachten milieuregelgeving
6. toezicht en handhaving milieuregels zoals periodieke of spontane milieucontroles en oplevercontroles na melding
7. actualiseren Actieplan geluid (*verkeer*)

Op de volgende pagina's wordt verslag gedaan van de invulling die gegeven is aan bovenstaande punten, hoe programma en uitvoering elkaar dekken en waar doelen of inhoud van onderwerpen bijstelling behoeven voor komende jaren of dat er leermomenten geweest zijn.

A. Vergunningverlening activiteit Bouwen

Wat houdt deze taak in? En wie voert deze taak uit?

Deze taak omvat de inhoudelijke toetsing en procedurele afhandeling van ingediende aanvragen aan geldende wet- en regelgeving op ruimtelijk gebied. Deze taak wordt door de afdeling Milieu en Bouwen uitgevoerd. Hierbij is mede gebruik gemaakt van inhuur van personeel in verband met de verwachte drukte door aanvragen vóór inwerkingtreding Omgevingswet plus het hebben van tijd voor eigen personeel om zich om de wijzigingen door de Omgevingswet te kunnen voorbereiden. Alle aanvragen zijn daarmee “in eigen huis” behandeld, niet bij of door externe bureaus. In 2024 is het verlenen van Wabo-vergunningen nog relevant geweest door het grote aantal vergunningen dat eind 2023 onder het “oude regime” is ingediend voor inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Wat zouden we volgens ons VTH plan 2024 doen? En wat hebben we daadwerkelijk gedaan?

Programma:

“De werkzaamheden bestaan op hoofdlijnen uit het geven van voorlichting over bouwvergunningen, het toetsen van aanvragen bouwvergunning aan bouwverordening, aan Bouwbesluit, aan redelijke eisen van welstand, aan bestemmingsplanvoorschriften en aan de Algemene wet bestuursrecht. Verder worden vrijstellingsprocedures RO gevoerd en juridische procedures afgehandeld.

Bij de bouwplantoetsing in Kerkrade is aansluiting gezocht bij het project “collectieve kwaliteitsnormering bouwvergunningen”. In dit project is een collectief (landelijk) minimum verantwoord niveau van bouwplantoetsing afgesproken waarbij checklists gegenereerd worden voor iedere soort veel voorkomende bouwvergunningaanvraag. Door op deze heldere wijze de voorschriften te prioriteren en deze op een gestructureerde wijze te ontsluiten ontstaat een realistisch werkpakket. Deze aanpak is een initiatief van het “platform bouw- en woningtoezicht grote gemeenten”. Bovendien wordt hiermee voldaan aan een van de aanbevelingen van de (voormalige) VROM-inspectie, namelijk het inzichtelijk maken van de ontvankelijkheidstoets en de toetsing van het bouwbesluit transparant te maken. Aldus is een systematische, transparante, adequate en professionele toetsing mogelijk. Het niveau van bouwplantoetsing is door het college vastgesteld.

Specifieke doelen:

- 1. afhandeling Wabo-vergunningaanvragen (oude regime) en vergunningaanvragen Omgevingswet (ruimtelijk spoor en bouwtechnisch spoor)*
- 2. afhandeling klantcontacten (info bouwrecht, bestemmingsplannen)*

Gedaan:

Onderstaand staat een getalsmatig overzicht:

Aantal aanvragen vergunningen en meldingen	2024
Behandeld aantal aanvragen omgevingsvergunning	292
Ingetrokken aanvragen omgevingsvergunning	4
Van rechtswege verleende omgevingsvergunning	0
Buiten behandeling gestelde aanvragen omg.vergunning	29
Geweigerde aanvragen om omgevingsvergunning	21
Kennisgeving omgevingsvergunningsvrij	1
Verleende omgevingsvergunning regulier	241
Behandeld aantal meldingen informatieplicht	69
Aantal ontvangen sloopmeldingen	229
Behandeld aantal meldingen brandveilig gebruik	24
Totaal	857

Ten aanzien van de specifieke doelen:

1. afhandeling (Wabo-)vergunningsaanvragen

Het aantal aanvragen Omgevingsvergunning in 2024 ligt een kwart lager dan in 2023. Het is aannemelijk dat de invoering van de Omgevingswet bijgedragen heeft aan een groter aantal aanvragen ingediend eind 2023 en daardoor minder aanvragen in 2024. Er zitten ten opzichte van eerdere jaren geen verdere bijzonderheden in de aantallen. In 2024 heeft nog een groot deel van het jaar in het teken gestaan van het afhandelen van de vergunningaanvragen onder het oude regime van de Wabo. Veel vergunningen zijn (onvolledig) op het laatste moment voor inwerkingtreding van de Omgevingswet eind 2023 door aanvragers ingediend om nog onder de Wabo te vallen. In 2024 zijn deze aanvragen vervolgens aangevuld en afgehandeld. Er is nog weinig ervaring opgedaan met vergunningverlening onder de Omgevingswet.

2. afhandeling klantcontacten (*info bouwrecht, bestemmingsplannen*)

Geen bijzonderheden. De aangenomen 1,3 fte “Initiatievenmanager” heeft wezenlijk bijgedragen aan een vlotte afhandeling van klantcontacten. Tot hun taak behoort het om informatie te verstrekken over procedures, het toetsen van plannen aan bestemmingsplannen en het begeleiden van principeverzoeken

B. Toezicht en handhaving activiteit Bouwen

Wat houdt deze taak in? En wie voert deze taak uit?

Deze taak omvat het houden toezicht op de uitvoering van bouwwerkzaamheden in overeenstemming met een verleende vergunning dan wel in overeenstemming met geldende regelgeving. Daarnaast wordt toezicht gehouden op het gebruik van gebouwen of terreinen overeenkomstig de bepalingen in het ter plaatse geldende bestemmingsplan/Omgevingsplan. Ten slotte worden klachten in behandeling genomen over bijvoorbeeld in uitvoering zijnde bouwwerken, het gebruik van houtkachels of illegale woningsplitsing.

Deze taak wordt door de afdeling Milieu en Bouwen uitgevoerd. Hierbij werd in 2024 mede gebruik gemaakt van inhuur om de capaciteit te vergroten.

Wat zouden we volgens ons VTH plan 2024 doen? En wat hebben we daadwerkelijk gedaan?

Programma:

“Handhaving bestaat uit het houden van toezicht in het veld op de uitvoering van bouwwerkzaamheden, het optreden tegen geconstateerde overtredingen evenals het bewaken van de bouwtechnische kwaliteit van de bestaande woningvoorraad. Handhaving van de bouwregelgeving staat niet op zichzelf: er is een directe relatie met de Ruimtelijke Ordening. Toezicht en handhaving vinden enerzijds plaats op basis van verleende Omgevingsvergunningen bouw, op basis van controles in wijken, en op basis van klachten en meldingen. Prioritering vindt hierbij plaats op basis van risico's en naleving. De gemeente sluit hierbij zoveel mogelijk aan bij de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO).

Toezicht op en handhaving van bouwen en planologisch gebruik is vastgelegd in een uitvoeringsprogramma. De uitgangspunten voor dit programma zijn gebaseerd op een risicoanalyse zoals beschreven in het “Beleidskader voor uitvoering van de VTH-taken fysieke omgeving, gemeente Kerkrade”.

Specifieke doelen:

- uitvoering handhavingsprogramma BWT (prioriteiten op (brand)gevaarlijke en constructief gevaarlijke situatie en kamerverhuur/woningsplitsing)*
- afhandeling klachten bouwregelgeving*

Gedaan:

Onderstaand een getalsmatig overzicht:

	Totaal
Bouwcontrole (nieuwbouw)	139
Bouwcontroles (bestaand)	61
Bouw, handhaving, klachten controles	173
Flexcontroles	44
Mijnschade meldingen	23
Sluiting OOV	15
Bouwkundige controles evenementen	4

Brandweer thema en oplevering	29
Sloop/asbest	1
Gevelsubsidie	3
Diverse klachten (ongedierte, vervuiling)	12

In het VTH-programma zijn 5 specifieke doelen opgenomen.

VTH-doel 1: Uitbreiding woningvoorraad in strijd met bestemmingsplan:

Percentage van de panden waarvan op 1-1-23 bekend was dat er illegaal bewoning plaatsvond, waarvan de illegale situatie op 31-12 van het verslagjaar beëindigd is (door handhaving of legalisering).

In het verslagjaar is in 47 panden illegale kamerverhuur geconstateerd, in 9 panden is de kamerverhuur tijdens het verslagjaar beëindigd.

VTH-doel 2: Verblijf niet-zelfredzame personen:

Percentage van het aantal panden waar meerdere niet-zelfredzame personen wonen (verzorgingstehuizen, scholen, woonzorgcomplexen en kinderdagverblijven), waar in het verslagjaar een inspectie plaatsvindt op in ieder geval brandveiligheid (norm = 50%).

10 basisscholen gecontroleerd van de 11.

VTH-doel 3: Bouwwerken op bedrijventerrein Julia

Percentage van het aantal panden op bedrijventerrein Julia, waarvan de feitelijke (aanwezige) gebruiksfunctie in beeld is.

In 2024 is een grote Flexteamcontrole uitgevoerd op bedrijventerrein Julia samen met onder andere bouwtoezicht, milieutoezicht en politie. Daarnaast zijn diverse bedrijven apart gecontroleerd op bouwkundige aspecten en milieuaspecten. Een percentage is hierbij voor 2024 niet te benoemen. In 2025 wordt hier vervolg aan gegeven.

VTH-doel 4: Panden illegaal in gebruik als winkel

Percentage van de panden waarvan op 1-1 bekend was dat er winkelactiviteiten plaatsvinden in strijd met het omgevingsplan, waarvan de illegale situatie op 31-12 van het verslagjaar beëindigd is (door handhaving).

In 2024 is op één plek die bekend was een winkelactiviteit beëindigd die in strijd was met het bestemmingsplan. Casussen worden na melding of constatering opgepakt.

VTH-doel 5: Constructieve en brandveiligheid bij grote gebouwen met publieksfuncties

Percentage van het aantal panden met een winkelfunctie op de Rodaboulevard, waar sinds 1-1-2024 een of meerdere inspecties op brandveiligheid én constructieve veiligheid hebben plaatsgevonden (norm = 25% per jaar, in 2027 100% gecontroleerd).

In 2024 zijn geen controles uitgevoerd, deze worden wel in 2025 ingepland.

Bijzonderheden bouwcontroles

Bouwcontroles zijn in 2024 op basis van gemelde bouwactiviteiten uitgevoerd waarbij de beschikbare capaciteit vooral is ingezet op het aspect constructieve veiligheid. Daarnaast heeft toezicht plaatsgevonden op basis van meldingen en klachten. Ook voor bouwtoezicht geldt dat dit in 2024 nog veelal heeft plaatsgevonden op basis van de “oude regelgeving”. Controles onder de Wkb zijn nog niet echt aan de orde geweest.

Handhaving Ruimtelijke Ordening, bestemmingsplannen

Handhaving van bestemmingsplannen heeft in 2024 met name betrekking gehad op de handhaving tegen woningsplitsing (*op basis van bestemmingsplan/Omgevingsplan*) en kamerverhuur (*op basis van APV*) in het kader van de Flexteam-aanpak. Daarnaast zijn ook zaken waarbij om handhaving werd verzocht opgepakt en bekeken of tot legalisatie overgegaan kan worden. Deze zaken hadden met name betrekking op de realisatie van (ruim) te veel m² aan bijgebouwen die niet passen binnen het bestemmingsplan, panden die worden gebruikt in strijd met het bestemmingsplan en de genoemde woningsplitsing.

Specifieke doelen:

4. integrale uitvoering handhavingsprogramma (milieu, bwt, ro, brandpreventie)

Gecombineerde controles op gebied van bouw- en woningtoezicht, ruimtelijke ordening en brandpreventie hebben in het verslagjaar 26 keer plaatsgevonden. De projectmatige samenwerking tussen de afdelingen Stedelijke Ontwikkeling, Milieu & Bouwen en Openbare Orde & Veiligheid inzake het aanpakken van (illegale) kamerverhuur en woningsplitsing middels flexcontroles heeft in 2024 geleid tot 44 controles.

Terugblik

De uitvoering van integrale handhaving heeft door zijn vorm en inhoud meerwaarde laten zien en kan in de huidige vorm voortgezet worden.

C. Vergunningverlening, toezicht en handhaving Brandveiligheid

Wat houdt deze taak in? En wie voert deze taak uit?

Gebouwen moeten altijd brandveilig zijn. Hiervoor zijn landelijke regels gemaakt die zijn vastgelegd in het Besluit Bouwwerken Leefomgeving. De eigenaar en/of gebruiker is er verantwoordelijk voor dat het gebouw hieraan voldoet. Hoe doen wij dat? Door het toetsen van een vergunningaanvraag of melding aan het geldende besluit. Ook houden wij toezicht op het brandveilig gebruik van gebouwen. Wij maken bij deze taak gebruik van de vakkennis van de Veiligheidsregio, namelijk de Brandweer Zuid-Limburg.

Welke prioriteit heeft deze taak?

Het doel van de brandveiligheidsvoorschriften is kort samengevat:

- het voorkomen van brand en,
- het beperken van slachtoffers als er toch brand uitbreekt.

Als een gebouw niet voldoet aan deze eisen, kan de veiligheid en gezondheid direct in gevaar zijn. Zodra een gebouw net gebouwd is voldoet het bijna altijd aan de geldende brandveiligheidseisen. Zeker als er een vergunning of melding voor het gebouw is verleend. De gemeente heeft dan de uitvoering van het gebouw uitgebreid getoetst op papier, en vaak ook nog ter plaatse tijdens de bouw. Maar in de loop van de jaren verandert de indeling van een gebouw vaak. Dan ontstaat de kans dat het gebouw niet meer voldoet aan de brandveiligheidseisen. Dit is natuurlijk gevaarlijk. Daarom heeft deze taak een hoge prioriteit.

Wat zouden we volgens ons VTH plan 2024 doen? En wat hebben we daadwerkelijk gedaan?

Programma:

"Het toezicht op de naleving van de regels op het gebied van brandpreventie wordt voor de gemeente Kerkrade uitgevoerd door de Brandweer Limburg-Zuid. Met de Brandweer zijn afspraken gemaakt over de invulling van het controleprogramma 2024. Voor 2024 zijn door gemeente en brandweer vooral kinderopvang/kinderdagverblijven en basisscholen opgenomen voor controle op naleving van de voorschriften voor brandveiligheid."

Gedaan:

In het kader van risicobeheersing heeft de brandweer onderstaande aantallen toetsingen en controles uitgevoerd.

Product	Aantal 2024
Bouwvergunning adviezen	47
Gebruiksmeldingen	39
Controles	71

Terugblik:

De uitgevoerde werkzaamheden liggen in lijn met de doelstelling. Het resultaat vraagt niet om bijstelling in 2025.

D. Oriëntatie op “privatisering bouwtaken” (Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen)

Wat houdt deze taak in? En wie voert deze taak uit?

De ministerraad heeft 13 mei 2015 ingestemd met de privatisering van een aantal bouwtaken die nu door medewerkers van gemeenten worden uitgevoerd. Dit wetsvoorstel beoogt verbetering van de bouwkwaliteit, versterking van de eigen verantwoordelijkheid van de bouwers voor de bouwkwaliteit en versterking van de positie van de bouwconsument. Het beoogde doel moet voornamelijk worden bereikt door de verantwoordelijkheid voor kwaliteitsbewaking voortaan bij marktpartijen zelf te leggen. Deze marktpartijen blijven ook langer dan voorheen aansprakelijk voor de kwaliteit van het gebouwde. Bij het afgeven van een bouwvergunning is er vanuit de gemeente geen bouwtechnische beoordeling meer nodig en is er op die punten ook geen technisch toezicht tijdens de bouw nodig. In plaats daarvan komt een nieuw systeem van kwaliteitsbewaking waarin marktpartijen zorgen dat aan de wettelijke eisen wordt voldaan. Marktpartijen in de bouw moeten zelf methodes ontwikkelen voor voorgestelde kwaliteitsbewaking zodat aannemers zich houden aan de bouwtechnische eisen uit het Besluit bouwwerken Leefomgeving, bijvoorbeeld via erkenning of certificering. Een onafhankelijke publieke toelatingsorganisatie zal beoordelen of een methode voldoet. De gemeente blijft bij het afgeven van een vergunning voor het bouwen wel kijken naar de lokale welstandseisen, het bestemmingsplan/Omgevingsplan en de veiligheid voor de omgeving. Ook controleert de gemeente of de aannemer werkt met een goedgekeurde methode voor kwaliteitsbewaking. Ook andere items uit de Omgevingswet zoals bouwen vanuit vertrouwen, deregulering en maatwerk en integrale advisering vragen om een totaal andere werkwijze dan tot nu bij veel gemeenten gebruikelijk is.

Wat zouden we volgens ons Uitvoeringsprogramma 2024 doen? En wat hebben we daadwerkelijk gedaan?

Programma:

Het bovenstaande betekent een nieuwe werkwijze en inrichting van taken die gericht zijn op de fysieke leefomgeving waarbij meer dan voorheen taken als Vergunningverlening, Handhaving en Ruimtelijke Ontwikkeling in samenhang moeten worden beoordeeld en uitgevoerd. Uitgaande van de uitgangspunten van de Omgevingswet moet de gemeente in samenhang inspelen op wat burgers en bedrijven willen, met de juiste balans tussen enerzijds vertrouwen, maatwerk, meedenken en anderzijds handhaving op het gebied van veiligheid en het algemeen maatschappelijk belang. In januari 2019 is tussen minister en VNG een bestuursakkoord "implementatie en invoering wetsvoorstel Kwaliteitsborging voor het bouwen" afgesloten. De beoogde invoeringsdatum is meermaals verschoven en uiteindelijk vastgelegd op 1 januari 2024, gelijktijdig met de Omgevingswet.

Specifiek doel:

6. implementatie Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouw

Gedaan:

De voorbereiding heeft een technische kant gehad ten aanzien van programmatuur en het in werking hebben van de nodige koppelingen met anders systemen en anderzijds een inhoudelijke kant ten aanzien van vergaren kennis van de nieuwe wetgeving en het toepasbaar maken hiervan. Hieronder vallen ook het opstellen en beschrijven van werkprocessen en het maken van nieuwe briefsjablonen. Mede door inhuur van deskundigheid is het in 2024 gelukt om binnen de mogelijkheden een adequate voorbereiding en invoering tot stand te brengen. Uiteraard zal in 2025 naar voren gaan komen op welke punten verbeteringen mogelijk zijn.

E. Vergunningverlening, toezicht en handhaving activiteit Milieu

Wat houdt deze taak in? En wie voert deze taak uit?

Tot "Vergunningverlening, toezicht en handhaving" behoren de thema's "handhaving bij milieubelastende activiteiten op grond van de Omgevingswet en Bruidsschat "behandeling van meldingen en klachten over zowel milieubelastende activiteiten als particulieren", "toezicht op naleving sloopregelgeving c.q. asbestregelgeving" alsmede de thema's "Bodemkwaliteit" en "externe veiligheid". Een deel van deze taken wordt door de OD-ZL uitgevoerd. In het "Strategisch- en Operationeel VTH-beleid Omgevingswet 2024" is een probleemanalyse op het gebied van milieu opgenomen. Op basis van deze analyse is voor de milieuhandhaving een programma opgesteld voor het jaar 2024. Vergunningverlening houdt concreet in het namens het college door de OD-ZL verlenen van nieuwe vergunningen dan wel controleren van oude vergunningen op noodzaak tot actualisatie of herziening.

Wat zouden we volgens ons Uitvoeringsprogramma 2024 doen? En wat hebben we daadwerkelijk gedaan?

Programma

"Op basis van een risicoanalyse is voor toezicht en handhaving een uitvoeringsprogramma voor het jaar 2024 opgesteld. Voor inrichtingen (milieubelastende activiteiten) die vallen onder het "Basistakenpakket" wordt de taak "toezicht en handhaving Milieu" ingevuld door de OD-ZL. Op basis van aanvragen worden nieuwe vergunningen verleend dan wel oude vergunningen bezien op noodzaak tot actualisatie of herziening. Daarnaast worden milieuklachten in behandeling genomen."

Specifieke doelen:

-voor de niet-basistaken zijn met name horeca en detailhandel benoemd evenals kleine autoherstelinrichtingen (in combinatie met Flexteam-aanpak).

Gedaan

Onderstaande tabel vat de VTH-activiteiten van milieu voor de gemeente Kerkrade samen voor het jaar 2024.

Jaar	2024
Controles Wet Milieubeheer / Activiteitenbesluit Milieubeheer	
OD-ZL (basistaken)	36
Gemeente Kerkrade (niet basistaken)	41
Milieuklachten	
OD-ZL	5
Gemeente Kerkrade (totaal)	281
- trillingen	0
- lucht (rook/stof/geur)	108
- diverse klachten (ongedierte, verloedering, vervuiling, overlast)	9
- lichthinder	3
- geluid	41
- afval	112
- lozingen	1
- bodem	4
- bestemmingsplan	3
Overtredingen Wet Milieubeheer / Activiteitenbesluit Milieubeheer	
OD-ZL	12
Gemeente Kerkrade (totaal)	60
- veiligheid	10
- bodem	15
- geluid	0
- afvalbeheer	3
- luchtvoorschriften	0
- energiemaatregelen	2
- installatie / onderhoud	30
Meldingen Ongewoon Voorval Wet Milieubeheer	
	1

Overtredingen

Naar aanleiding van de uitgevoerde controles zoals die in het jaarprogramma OD-ZL voor gemeente Kerkrade zijn opgenomen, zijn door de OD-ZL volgens hun rapportage over de periode 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024 12 overtredingen geconstateerd bij “gemeentelijke inrichtingen” (zie de bijlage met de Jaarrapportage OD-ZL 2024).

Bij de controles die uitgevoerd zijn door milieuhandhaving van de gemeente Kerkrade zijn 60 overtredingen geconstateerd. De uitsplitsing is in bovenstaande tabel weergegeven. De betreffende “inrichtingen” zijn aangeschreven teneinde de geconstateerde overtredingen te beëindigen. Middels nacontroles is vastgesteld of dit inderdaad het geval is geweest.

Specifieke doelen:

-controle op Energielabel C bij kantoorgebouwen

Een kantoorgebouw moet minimaal energielabel C hebben. Dit betekent een energielabel met een primair fossiel energiegebruik van maximaal 225 kWh per m² per jaar of een energielabel met de letter C of beter. Voldoet het gebouw niet aan de eisen? Dan mag u het niet meer als kantoor gebruiken. Deze verplichting staat in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Vanaf 1 januari 2023 handhaven gemeenten en omgevingsdiensten op deze verplichting.

Uit inventarisatie is gevolgd dat in Kerkrade 149 kantoorlocaties label C dienen te hebben. In 2023 heeft er een administratieve controle plaatsgevonden van alle 149 gebouwen. Er zijn ca. 40 gevel/bedrijfscontroles uitgevoerd. Hieruit zijn 3 verdergaande controles gevolgd met als resultaat dat de eigenaren van deze locaties nog zaken dienen te regelen. Controles van 19 kantoorgebouwen zijn doorgeschoven naar 2024 en 2025. In 2024 is in verband met beschikbare capaciteit en prioritering van werkzaamheden één gebouw gecontroleerd. De overige controles zijn gepland voor 2025

Terugblik

Opvallend is het relatief hoge aandeel van klachten rond afval. Het betreft met name bijplaatsen of dumpen van afval en op ongezette tijden aanbieden van afval. In 2024 is gemeente Kerkrade aangesloten bij het Schone Luchtakkoord en is in dat kader ook meer aandacht gegeven aan het juiste gebruik van houtkachels voor verwarming (informerende van burgers aan aansluiten bij landelijk loket melden stookoverlast). Dit heeft er, vergelijkbaar aan een landelijke trend, toe geleid dat het aantal meldingen over stookoverlast is toegenomen. Uitgesplitst naar unieke adressen is de omvang van stookoverlast in Kerkrade echter nog beperkt.

Op gebied van geluidklachten neemt het aantal klachten als gevolg van ervaren geluidhinder door airco's en warmtepompen toe. Het behandelen van deze klachten ligt gevoelig omdat deze in de regel spelen tussen bureaus. Gezien de toename aan airco's en warmtepompen is te verwachten dat het aantal klachten verder zal toenemen.

F. Bodem

Wat houdt deze taak in? En wie voert deze taak uit?

De werkzaamheden op het gebied van "Bodem" worden voor het grootste deel bepaald door vraag van buitenaf, waaronder ingediende verzoeken om historische onderzoeken ten behoeve van bodemonderzoeken bij bouw aanvragen, het aanbieden van rapporten ten behoeve van het verkrijgen van geschiktheidverklaringen en het begeleiden van saneringsprojecten. De werkzaamheden zijn derhalve niet in programmavorm te plannen. De beschikbare tijd wordt besteed aan:

- het verstrekken van info en advies t.b.v. stedenbouwkundige projecten en bestemmingsplannen, t.a.v. bodemverontreiniging en na-ijlende effecten van de voormalige steenkolenmijnbouw;
- het begeleiden van bodemonderzoeken en -saneringen van zowel interne als externe projecten;
- adviseren van interne afdelingen (vooral *Stedelijke Ontwikkeling en Stedelijk Beheer*);
- verzoeken om bodeminfo van externen (*bodemadviesbureaus, projectontwikkelaars, makelaars/taxateurs, notarissen en burgers*).

Een deel van deze taken wordt uitgevoerd door de ODZL

Terugblik:

Er is invulling gegeven aan hetgeen in het uitvoeringsprogramma beschreven stond.

Bodemonderzoeken/saneringen:

'bouwaanvragen' volledigheidstoets bodem	47
'bouwaanvragen' inhoudelijke toets bodem	32
principeverzoeken beoordeling bodem	17
bodemonderzoeken externen	26
bodemonderzoeken gemeente	15
bodeminfo kabels & leidingen ontvangen aanvragen	347
bodeminfo kabels & leidingen info verzonden	82
bodeminfo t.b.v. taxaties panden	8
Historisch onderzoek tbv externen	14
Historisch onderzoek tbv gemeente	6
BUS-meldingen doorgestuurd aan BsGW	31
BUS-evaluatie bodemsaneringen aan BsGW	17
BRO-leveringen geotechnisch onderzoek	1
Meldingen toepassen grond	31
Meldingen graven boven Interventiewaarde	8
Meldingen graven onder Interventiewaarde	9

G. Geluid

Wat houdt deze taak in? En wie voert deze taak uit?

De taak Geluid kent een aantal onderdelen:

- beoordelen van akoestische onderzoeken ten behoeve van bouwaanvragen;
- beoordelen van akoestische onderzoeken ten behoeve van hogere grenswaarden;
- beoordelen van akoestische onderzoeken ten behoeve van milieubelastende activiteiten;
- beheren van zonebewakingsmodellen;
- en het begeleiden van gevel-isolatieprojecten.

Daarnaast vinden in het kader van milieuhandhaving en klachtenafhandeling geluidsmetingen plaats door of in opdracht van de gemeente.

De werkzaamheden worden deels vanuit de afdeling Milieu en Bouwen uitgevoerd dan wel door OD-ZL of inhuur van adviesbureaus in geval van niet-standaard geluidsmetingen. Zonebeheer van geluidgezoneerde industrieterreinen is op contractbasis belegd bij adviesbureau Antea.

Wat zouden we volgens ons Uitvoeringsprogramma 2024 doen? En wat hebben we daadwerkelijk gedaan?

Programma

"De werkzaamheden op het gebied van "Geluid" zullen in 2024 bestaan uit reguliere werkzaamheden zoals het beoordelen van akoestische onderzoeken ten behoeve van bouwaanvragen en bestemmingsplannen en de daarmee samenhangende procedures voor hogere

grenswaarden (uitfasering gezien Omgevingswet), het beoordelen van akoestische onderzoeken ten behoeve van inrichtingen, het beheer van zonebewakingsmodellen en het begeleiden van gevel-isolatieprojecten. Ook het behandelen van verzoeken tot ontheffing geluid op basis van de APV en verruiming geluid bij festiviteiten worden binnen VTH afgehandeld. Daarnaast vinden in het kader van milieuhandhaving en klachtenafhandeling geluidsmetingen plaats door of in opdracht van de gemeente.

Voor een deel worden de werkzaamheden op het gebied van geluid bepaald door externe factoren (aantallen bouwprojecten en aangevraagde milieuvergunningen) en is op voorhand niet exact aan te geven hoeveel tijdsbeslag deze activiteiten op de beschikbare capaciteit zullen leggen. Zonebeheer van geluidgezoneerde industrieterreinen is op contractbasis belegd bij adviesbureau Antea.

Daarnaast vindt in 2024 de voorbereiding plaats van het actualiseren van het Actieplan Geluid op basis van de geactualiseerde Geluidbelastingskaart (verkeers-, spoorweg- en industrie geluid)."

Gedaan:

Voor zover aan de orde zijn akoestische onderzoeken ten behoeve van bouwaanvragen of hogere grenswaarden behandeld.

Over het zonebeheermodel Dentgenbach hebben overleggen plaatsgevonden om de optimale wijze te bepalen waarop de rekenkundig "volle zone" zodanig aangepast/uitgebreid kan worden dat er "akoestische ruimte" beschikbaar komt. De complexe afwegingen hierover (gemeentegrens overstijgend) hebben geleid tot beperkte vooruitgang in het proces. Verwachting is dat in 2025 een besluit genomen zal worden over de wijze waarop uitbreiding van de beschikbare geluidruimte gerealiseerd kan worden. Het college heeft op 7 mei 2024 het 'Ontwerp Actieplan EU-richtlijn omgevingslawaaï Gemeente Kerkrade 2024' vastgesteld.

'bouwaanvragen' volledigheidstoets geluid	33
'bouwaanvragen' inhoudelijke toets geluid	22
principeverzoeken beoordeling geluid	9
geluidonderzoeken externen	23
geluidonderzoeken gemeenteprojecten	1

Specifiek doel:

-actualiseren geluidbelasting kaarten /Actieplan Geluid (verkeer)
Actieplan geluid afgerond en vastgesteld.

Terugblik:

Er is invulling gegeven aan hetgeen in het uitvoeringsprogramma beschreven stond.

De aanpassing van de geluidzone rond het bedrijventerrein Dentgenbach is nog onderwerp van overleg.

Kwaliteitscriteria

Op het onderwerp “Kwaliteitscriteria” is de *Verordening kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving omgevingsrecht gemeente Kerkrade* van toepassing. Daarin staat aangegeven dat de gemeente gaat voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1. die destijds landelijk in het kader van de Wabo (*specifiek: het Besluit omgevingsrecht*) zijn vastgesteld. Daarbij worden procescriteria en criteria in verband met kritieke massa van de capaciteit gehanteerd. De gemeente voldeed in 2024 gedeeltelijk aan de criteria.

Procescriteria hebben betrekking op de eisen die gesteld worden aan het proces van taakuitvoering door een overheidsorganisatie. Zij richten zich op de cyclus van beleid en uitvoering en op de kwaliteitsborging daarvan. Transparantie, bestuurlijke vastlegging en waarborging van onafhankelijke oordeelsvorming spelen daarin een belangrijke rol. De analyse van de resultaten over het realiseren van doelen zoals opgenomen in het Jaarverslag dienen als input voor een nieuw Jaarprogramma.

De probleemanalyse is in 2024 geactualiseerd en vastgesteld door het college. Er zijn geen grote verschuivingen in risicoprofiel of probleemanalyse optreden.

Met *criteria voor kritieke massa* wordt inzichtelijk gemaakt of een organisatie en haar medewerkers in principe in staat zijn om de taken en onderliggende operationele activiteiten uit te voeren, gegeven de minimaal benodigde deskundigheid voor de uitvoering van deze taken en de continuïteit daarvan. De criteria hebben betrekking op de mate waarin sprake is van voldoende opleiding, ervaring, kennis en het onderhouden en borgen daarvan. Bij het borgen gaat het om beperken van de kwetsbaarheid van de beschikbare capaciteit. In 2024 voldeed de ODZL en daarmee de gemeente aan de landelijke kwaliteitseisen voor de milieutaakuitvoering. Ook de afdeling risicobeheer van de Veiligheidsregio Limburg-Zuid voldeed als adviseur brandpreventie voor de gemeente in 2024 aan de kwaliteitseisen.

De eigen organisatie van de gemeente Kerkrade voldeed in 2024 niet geheel aan de eigen verordening. Voor de meeste taken was er voldoende capaciteit aanwezig (*in de meeste gevallen geldt de eis van minimaal 2 medewerkers die beiden minimaal 2/3 van hun tijd besteden aan de vergunningverlening en toezicht & handhavingsacties*). In 2024 is gebruik gemaakt van externe inhuur om capaciteit aan te vullen op het gebied van casemanagement en milieutoezicht. Daarnaast heeft aanvullend inhuur plaatsgevonden op gebied van bouwinspectie, constructies en adviezen ruimtelijke ordening.

Consequenties voor beleid en uitvoering VTH 2025

Op grond van de gegevens uit dit jaarverslag zijn er voor 2025 de volgende aandachtspunten:

- De omvang aan bouwactiviteiten in combinatie met de uitdagingen van de nieuwe Omgevingswet zal druk leggen op de bestaande capaciteit bij het deelcluster Omgevingsvergunning. Gezorgd wordt dat de capaciteit, met reeds ingehuurde externe steun, zodanig is dat aan de vraag kan worden voldaan;
- De positieve resultaten van de inzet van het Flexteam op gebied van illegale kamerverhuur en woningsplitsing geven aanleiding om de huidige inzet hierop vast te houden.
- In 2025 zal in het kader van de kwaliteitsborging VTH worden onderzocht in hoeverre de organisatie voldoet aan de kwaliteitscriteria voor kritieke massa (*opleidingsniveau, ervaring, capaciteitsomvang en kwetsbaarheid*) in relatie tot de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen;
- In 2025 wordt het systeem RX Mission verder ingericht om zo te voldoen aan de eisen die onder de Omgevingswet gelden met betrekking tot informatie over prestaties. Deze zijn van belang voor het management van de organisatie en voor het politiek bestuur van de gemeente;